

K O M U N I K A T
Z B A D A Ń

Warszawa, październik 2010

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/138/2010

**PREFERENCJE PARTYJNE
W PAŹDZIERNIKU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
4 lutego 2010 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Od września zainteresowanie czynnym udziałem w życiu politycznym utrzymuje się wśród ankietowanych na tym samym poziomie. Jednak z dłuższej perspektywy, w porównaniu z sondażami realizowanymi przed wyborami prezydenckimi i tuż po nich, można zauważyć słabnięcie motywacji do uczestniczenia w głosowaniu. W październiku¹ udział w wyborach do Sejmu i Senatu zapowiada 63% badanych, dokładnie tyle samo co miesiąc wcześniej. Ponad jedna piąta Polaków (22%) jednoznacznie odrzuca taką możliwość.

Tabela 1

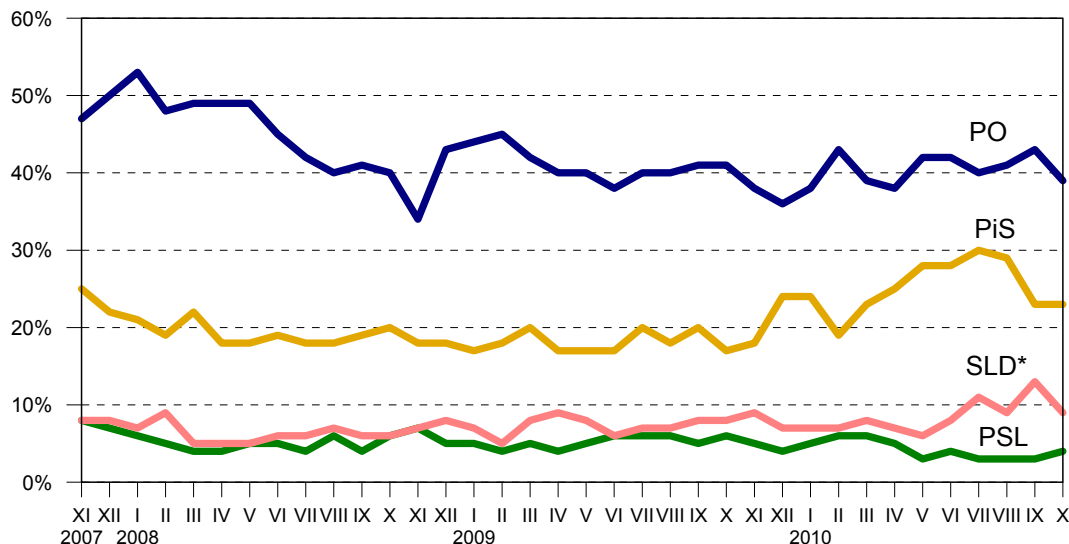
Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań									
	I 2010	II 2010	III 2010	IV 2010	V 2010	VI 2010	VII 2010	VIII 2010	IX 2010	X 2010
	w procentach									
Na pewno wziął(ę)lbym w nich udział	53	53	56	63	68	71	68	65	63	63
Nie wiem, czy wziął(ę)lbym w nich udział	18	16	17	16	13	14	12	14	16	14
Na pewno nie wziął(ę)lbym w nich udziału	28	32	27	21	20	15	20	22	21	22

Po ubiegłomiesięcznym umocnieniu się PO na pozycji lidera naszego rankingu, w październiku poparcie dla głównej z rządzących partii nieco zmalało. Chęć głosowania na partię Donalda Tuska, gdyby wybory odbywały się już teraz, zgłasza 39% ich zadeklarowanych uczestników. To o 4 punkty procentowe mniej niż we wrześniu. W tym samym okresie nie zmieniły się natomiast notowania opozycyjnego PiS, który mógłby liczyć na 23% poparcia. Po wyjątkowo dobrym wyniku z ubiegłego miesiąca w październiku obecnie spadek liczby zwolenników (również o 4 punkty) dotyczy także SLD. Obecnie Sojusz jest popierany przez 9% potencjalnych wyborców. Ciągłe poniżej progu wyborczego kształtują się sondażowe wyniki PSL, na które chciałoby głosować 4% zadeklarowanych wyborców.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (245) przeprowadzono w dniach 7 – 13 października 2010 roku na liczącej 1035 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYWAŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU I SENATU, TO NA KANDYDATÓW KTÓREJ PARTII LUB UGRUPOWANIA GŁOSOWAŁ(A)BY PAN(I) W TYCH WYBORACH?

Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach

* XI 2007 – III 2008 deklaracje poparcia dla koalicji Lewica i Demokraci (SLD+SdPi+UP+PD)

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*									
	I 2010	II 2010	III 2010	IV 2010	V 2010	VI 2010	VII 2010	VIII 2010	IX 2010	X 2010
	w procentach									
Platforma Obywatelska RP	38	43	39	38	42	42	40	41	43	39
Prawo i Sprawiedliwość	24	19	23	25	28	28	30	29	23	23
Sojusz Lewicy Demokratycznej	7	7	8	7	6	8	11	9	13	9
Polskie Stronnictwo Ludowe	5	6	6	5	3	4	3	3	3	4
Partia Kobiet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Ruch Poparcia Janusza Palikota	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów	0	0	1	1	0	0	0	1	1	1
Liga Polskich Rodzin	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
Unia Polityki Realnej	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1
Socjaldemokracja Polska	1	0	1	0	1	1	0	0	0	1
Partia Demokratyczna – demokraci.pl	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0
Polska Partia Pracy	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Prawica Rzeczypospolitej	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
Samoobrona RP	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0
Wolność i Praworządność	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Stronnictwo Demokratyczne	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Unia Pracy	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Inne	1	1	0	1	0	0	1	0	1	2
Trudno powiedzieć	19	19	18	17	15	14	11	14	12	14
N=	551	527	553	649	667	687	599	626	654	648

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

Notowania poniżej wymaganego progu mają także wszystkie pozostałe partie naszej sceny politycznej. W tym miesiącu nieco więcej niż inne ugrupowania (po 2%) uzyskała Partia Kobiet oraz Ruch Poparcia Janusza Palikota, umieszczony po raz pierwszy na naszej liście, używający wcześniej nazwy „Nowoczesna Polska”. Swoich zwolenników znalazły także KPEiR, SdPi, LPR oraz UPR (po 1%).

Wśród zadeklarowanych uczestników wyborów co siódmy (14%) nie wie, którą partię poparłby w głosowaniu.

Po dobrym wyniku sprzed miesiąca, uzyskanym w okresie trwania konfliktu o krzyż sprzed Pałacu Prezydenckiego, zarówno główna partia rządząca – PO, jak i wzmacniająca w tym ideologicznym sporze swój wizerunek partii lewicowej – SLD, straciły nieco zwolenników. Z jednej strony, po raz kolejny potwierdza się opinia, że poparcie dla rządzącej partii jest związane z obawami przed jej głównym konkurentem, a dokładniej – stylem myślenia i działania, reprezentowanym przez niektórych jego sympatyków. Ten wyrazisty konflikt przysłużył się także konsolidacji lewicy, a jego wygasanie najwyraźniej osłabia ten kierunek motywacji wyborczych. Z drugiej jednak strony, obie partie mogły również stracić w wyniku bieżących wydarzeń politycznych. W przypadku PO może to być m.in. reakcja na opuszczenie tego ugrupowania przez Janusza Palikota, uosobienie „lewicowego” skrzydła tej partii. Notabene Ruch Poparcia Palikota, jak na debiut, osiągnął zauważalny wynik, jednak może to być efekt nagłośnionego w mediach spotkania założycielskiego tego stowarzyszenia. Pozycji głównego ugrupowania rządowego nie wzmocniło także ujawnienie nie najlepszych perspektyw finansowych państwa i konieczności szukania dalszych oszczędności w wydatkach publicznych. Wizerunkowi SLD mogły natomiast zaszkodzić rozgrywki personalne wewnątrz tego ugrupowania.

Pół roku po tragicznej katastrofie pod Smoleńskiem można już chyba mówić o wygasaniu społecznych emocji związanych z tym wydarzeniem, a przynajmniej tych emocji, które znajdują przełożenie na sympatie polityczne. Obecny rozkład poparcia dla partii politycznych jest niemal identyczny z uzyskanym w marcu, miesiąc przed tą tragedią.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		63	14	22	1031
Płeć	Mężczyźni	68	13	20	491
	Kobiety	59	16	25	541
Wiek	18-24 lata	62	15	23	135
	25-34	60	16	24	186
	35-44	64	14	21	155
	45-54	65	14	21	187
	55-64	69	12	19	181
	65 lat i więcej	60	15	25	187
Miejsce zamieszkania	Wieś	58	18	24	386
	Miasto do 20 tys.	61	16	23	137
	20-100 tys.	65	16	19	198
	101-500 tys.	70	6	24	168
	501 tys. i więcej mieszk.	69	10	21	141
Wykształcenie	Podstawowe	53	14	32	260
	Zasadnicze zawodowe	58	19	23	265
	Średnie	66	14	20	349
	Wyższe	85	6	9	158
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	84	7	8	88
	Średni personel, technicy	68	13	19	42
	Pracownicy adm.-biurowi	70	10	20	60
	Pracownicy usług	49	21	30	67
	Robotnicy wykwalifikowani	60	16	24	124
	Robotnicy niewykwalifik.	60	11	29	57
	Rolnicy	68	18	14	43
	Pracujący na własny rach.	71	15	14	46
Bierni zawodowo	Renciści	64	11	24	64
	Emeryci	63	13	24	226
	Uczniowie i studenci	65	16	19	70
	Bezrobotni	54	20	26	101
	Gospodynie domowe i inni	51	15	34	43
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	75	10	15	119
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	61	14	25	98
	sekt. pryw. poza rolnict.	65	15	19	237
	prywatnym gosp. rolnym	60	18	23	48
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	59	16	24	160
	501-750	52	17	31	156
	751-1000	59	16	26	190
	1001-1500	72	12	15	180
	Powyżej 1500 zł	78	8	14	147
Ocena własnych war. mater.	Złe	53	15	31	148
	Średnie	60	16	24	450
	Dobre	71	12	18	433
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	60	11	29	54
	Raz w tygodniu	67	15	19	466
	1-2 razy w miesiącu	53	19	28	193
	Kilka razy w roku	66	13	22	210
	W ogóle nie uczestniczy	63	10	27	108
Poglądy polityczne	Lewica	76	7	16	187
	Centrum	56	20	24	314
	Prawica	76	9	15	332
	Trudno powiedzieć	43	21	37	199

Tabela 2

		Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?									
		Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (KPEiR)	Liga Polskich Rodzin (LPR)	Partia Demokratyczna - demokraci.pl (PD)	Partia Kobiet	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Partia Pracy (PPP)	Polskie Stronictwo Ludowe (PSL)	Prawica Rzeczypospolitej	Prawo i Sprawiedliwość (PiS)	Ruch Poparcia Pali-kota
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		1	1	0	2	39	0	4	0	23	2
Płeć	Mężczyźni	1	0	0	0	40		6	0	23	2
	Kobiety	1	0		4	39	1	2	0	24	1
Wiek	18-24 lata		2		2	33		4		24	2
	25-34				7	44		1		16	1
	35-44				2	42	1	7	1	26	1
	45-54	1		1	2	44		5	1	19	3
	55-64	2	1		2	39	0	3		23	1
	65 lat i więcej	2				32		5		35	1
Miejsce zamieszkania	Wieś	1		0	2	32	0	8	0	23	
	Miasto do 20 tys.	1				36		6		28	1
	20-100 tys.	1			3	39		2	0	27	2
	101-500 tys.	1	2		3	48	1	1		18	2
	501 tys. i więcej mieszk.				2	48		2	1	23	3
Wykształcenie	Podstawowe	2	1		7	21		5		31	
	Zasadnicze zawodowe	2		1	1	41	0	6	1	25	1
	Średnie		1		1	43	0	3		22	2
	Wyższe				2	50		4	1	16	2
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.					55	2	3	1	15	3
	Średni personel, technicy				7	42				15	
	Pracownicy adm.-biurowi		3			50		3		19	
	Pracownicy usług	3			9	36		3		22	6
	Robotnicy wykwalifikowani	1			2	31		3		24	3
	Robotnicy niewykwalifik.		4			44		2		19	
	Rolnicy				6	21		25	3	20	
Pracujący na własny rach.				6	68			2	16		
Bierni zawodowo	Renciści	8		2	3	43		4		19	
	Emeryci	0			1	35		4		30	1
	Uczniowie i studenci				4	42		2		25	3
	Bezrobotni					26		9		38	
	Gospodynie domowe i inni				6	27	3			21	3
Pracuje w:	inst. państw., publicznej				2	41		2	1	24	4
	spółce właścicieli prywatnych i państwa		2		6	39	2	3		17	3
	sekt. pryw. poza rolnict.				2	52		3	0	15	1
	prywatnym gosp. rolnym				6	29		25	3	17	
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	2			2	31		8		24	
	501-750	1		1	4	24	1	8	1	24	
	751-1000	1	1		3	34		3		36	1
	1001-1500	1			2	53		2		16	2
	Powyżej 1500 zł	1			2	49	1	6	1	14	3
Ocena własnych war. mater.	Złe	4			1	27		4		32	
	Średnie	0		0	2	35	0	5	0	24	1
	Dobre	1	1		3	47	0	4	0	21	2
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	3	4			26		3	3	42	
	Raz w tygodniu	1		0	1	38	0	4	0	29	1
	1-2 razy w miesiącu				5	46		6		22	1
	Kilka razy w roku	1	1		1	41		4	0	15	2
	W ogóle nie uczestniczy				6	39	2	2		8	7
Poglądy polityczne	Lewica	1	1		1	34	1	6		6	5
	Centrum	1			5	47	0	7		14	1
	Prawica	0	0		1	42		2	1	43	1
	Trudno powiedzieć	2		1	3	26		3		15	

